

Nasjonalparkstyret
for Forollhogna

Møteinnkalling

Utvalg: **Arbeidsutvalg for nasjonalparkstyret Forollhogna**
Møtested: Teams, Teams
Dato: 11.01.2024
Tidspunkt: 09:00

Eventuelt forfall må meldes snarest til nasjonalparkforvalter. Vararepresentanter møter etter nærmere beskjed.

Det vil bli gitt kort orientering status i sekretariatet og eventuelle aktuelle saker.

5. januar 2023

For sekretariatet

Eli Grete Nisja
Nasjonalparkforvalter

Saksliste

Utvalgs- saksnr	Innhold	Lukket	Arkiv- saksnr
ST 1/2024	Vangrøftdalen-Kjurrudalen landskapsvernområde - pålegg om retting av tiltak uten tillatelse og varsel om tvangsmulkt - gnr. 121 bnr.16 Os kommune		2021/5848
ST 2/2024	Øyungen landskapsvernområde - søknad om inngjering av fritidseiendom - fasadeendring og platting på hytte - Holtålen 300/1/32 - Øyungen 877		2020/5571
ST 3/2024	Forollhogna nasjonalpark - søknad om bruk av snøscooter for tilsyn på eiendom og utkjøring av saltstein - Ravnås sameie v/ Svein Fløttum		2023/13557

Saksfremlegg

Arkivsaksnr: 2021/5848

Saksbehandler: Eli Grete Nisja

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Arbeidsutvalg for nasjonalparkstyret Forollhogna	1/2024	11.01.2024

Vangrøftdalen-Kjurrudalen landskapsvernområde - pålegg om retting av tiltak uten tillatelse og varsel om tvangsmulkt - gnr. 121 bnr.16 Os kommune

Innstilling til vedtak:

Nasjonalparkstyret for Forollhogna ved arbeidsutvalget gir Harald Wethal, eier av fritidseiendom gnr. 121 bnr. 15 i Os kommune, pålegg om retting av ulovlig tiltak på veiadkomsten på fritidseiendommen, jf. kartutsnitt.

Vilkår:

1. Tilførte grusmasser skal fjernes slik at både adkomsten og tunet på eiendommen framstår mest mulig som før tiltaket. Adkomsten skal framstå som den opprinnelige enkle veien/kjøresporet med grasgrodde kanter og «midtlinje», og tunet skal framstår med grasbakke.
2. Grøfter med sideterrenget langs veiadkomsten skal ryddes og jordhauger skal pusses opp på en slik måte at det framstår ryddig og vegetasjonen kan vokse til igjen. Rydningsavfallet etter felte busker og trær skal fjernes.
3. Den nye stikkrennen skal tilpasses veibredden og endene av rørene skal tildekkes slik at de blir kamuflerte.
4. Fristen for å gjennomføre rettingen settes til innen 10. juli 2024, og forvaltningsmyndigheten skal varsles når rettingen er gjennomført. Når det ved etterkontroll konkluderes med at pålegget om retting er fulgt opp, anses denne delen av saken som avsluttet.

5. Utgiftene til retting dekkes av den ansvarlige/eier av eiendommen.

Nasjonalparkstyret ved arbeidsutvalget gir samtidig med dette varsel om tvangsmulkt dersom forholdet i denne saken ikke blir gjennomført som beskrevet i vilkårene 1 – 4 innen den gitte tidsfristen 10. juli 2023. Tvangsmulkten vil kunne sette til NOK 500 pr dag etter at fristen er overskrid. Dersom retting av tiltaket ikke gjennomføres, kan forvaltningsmyndigheten gjennomføre fysiske retting av tiltaket med hjemmel i naturmangfoldloven § 71, og utgiftene til slik retting kan kreves dekket av den ansvarlige.

Hjemmel:

Vedtak om pålegg om retting er gitt med hjemmel i naturmangfoldlovens § 69, første ledd om retting og avbøtende tiltak.

Vedtak om varsel om tvangsmulkt er gitt i hjemmel i naturmangfoldlovens § 73, andre ledd om tvangsmulkt.

Vedtakene om *pålegg om retting* og *varsel om tvangsmulkt* er enkeltvedtak og kan påklages av part eller en med rettslig klageinteresse i saken innen 3 uker etter mottakelse av vedtaket, jf. forvaltningsloven §§ 28 og 29.

Klagen må være skriftlig og begrunnet, og skal sendes til nasjonalparkstyret for Forollhogna, men stiles til Miljødirektoratet.

Begrunnelse:

Nasjonalparkstyret for Forollhogna ved arbeidsutvalget legger vekt på at det har vært påbegynt og utført tiltak på eiendommen som ikke er omsøkt og gitt tillatelse til, og dermed brudd på verneforskrift. Det er i ettertid blitt søkt om tiltak knyttet til uthuset, og nasjonalparkstyret har her gitt tillatelse med vilkår til byggetiltaket.

Oppgraderingen av veiadkomsten omfatter tilførsel av grus, ny stikkrenne, grøfter og fjerning av kantvegetasjon, og tiltaket er ikke omsøkt etter verneforskriften. Det er gjort forholdvis omfattende tiltak som framstår svært skjemmende for området og har negative virkning på både bygningsmiljøet og verneverdiene i landskapsvernområdet. Det gis derfor nå pålegg om retting av ulovlig tiltak for å sikre at den oppgraderte veiadkomsten blir tilbakeført til mest mulig opprinnelige tilstand. Videre varsles det at dersom pålegget om retting ikke gjennomføres innen den gitte fristen, vil det løpe tvangsmulkt.

Nasjonalparkstyret ved arbeidsutvalget viderefører med dette en forvaltningspraksis for å ivareta verneverdiene i landskapsvernområdet og for å unngå at det utvikler seg en holdning om at det i etterkant av ulovlige tiltak kan tillatelse.

Saksdokumenter

Forvaltningsplanen for Vangrøftdalen-Kjurrudalen landskapsvernområde, 2004.

Saksopplysninger

Sakshistorikk

Det ble i 23. august 2023 avdekket tiltak i tilknytning til et uthus på fritidseiendom gnr. 121 bnr. 16 som ikke var omsøkt. SNO gav dagen etter muntlig stans av tiltaket, og

Miljødirektoratet gav den 12.09.2023 skriftlig pålegg om stans av tiltaket med hjemmel i NML § 69, noe som ble etterfulgt.

Eier har i ettertid søkt om riving av det gamle uthuset og oppføring av nytt uthus, og nasjonalparkstyret har den 20.11.2023 gitt tillatelse med vilkår etter verneforskrift for Vangrøftdalen-Kjurrudalen landskapsvernområde til byggetiltaket, jf. styresak 22/2023.

I forbindelse med dette det ulovlige byggetiltaket er det også blitt gjennomført en vesentlig oppgradering av adkomsten til fritidseiendommen, samt gruslagt adkomst på fiberduk fram til tomten for uthuset.

Bilde 1.

Oppgrusing av adkomst til fritidseiendommen

Bilde 2.

Oppgradering av adkomst med ny stikkrenne, grøfter og vegetasjonsrydda sideterreng.

Bilde 3.

Gruslagt adkomst på fiberduk til tomten for uthuset.

Alle fotos er tatt av nasjonalparkforvalter 23.08.2023.

Forvaltningsmyndigheten har ikke egne bilder av adkomsten til fritidseiendommen, men flyfoto viser at adkomsten er å betrakte som en enkel vei/kjørespor.

Siden det ikke har vært søkt om utbedringer av adkomsten tidligere, betraktes flyfoto som god nok dokumentasjon på standarden på adkomsten.

Den oppgraderte veiadkomsten er målt i kart til å være om lag 70 m. Ny stikkrenne er marker med rødt merke på kartet.

Det foreligger ingen søknad om denne oppgraderingen av adkomsten på fritidseiendommen. Oppgradering av vei er søknadspliktig tiltak etter verneforskriften for landskapsvernområdet.

Hjemmelsgrunnlag - verneforskrift og naturmangfoldlov

Forskrift om Vangrøftdalen-Kjurrudalen landskapsvernområde

Formålet med opprettelsen av Vangrøftdalen og Kjurrudalen landskapsvernområde er ifølge verneforskriften, § 2:

«å ta vare på et særpreget og vakkert natur- og kulturlandskap, der seterlandskap med seterbebyggelse og setervoller, vegetasjon og kulturminner, skapt gjennom aktiv jordbruksdrift, utgjør en vesentlig del av landskapets egenart».

I vernebestemmelsene § 3 heter det at *«området er vernet mot alle tekniske inngrep eller tiltak som vesentlig kan endre eller virke inn på landskapets art eller karakter slik som f.eks. oppføring av bygninger, ... vegbygging, vassdragsregulering, ..., drenering og annen form for tørrlegging, uttak, oppfylling, planering og lagring av masse, ...»* mm.

Videre heter det i verneforskriftens § 5 at forvaltningsmyndigheten kan etter søknad gi *tillatelser med vilkår til tiltak* dersom tiltaket ikke strider mot verneformålet og ellers dersom særlige grunner taler for det, og at det åpnes for å gi det tillatelse med vilkår til nærmere beskrevne tiltak.

Forskriften omtaler ikke tiltak knyttet til fritidsbebyggelse, og da heller ikke verken framføring eller oppgradering av veier. En søknad her må i så fall behandles etter dispensasjonsbestemmelsen i naturmangfoldloven. I dette tilfellet foreligger det ingen søknad.

Nasjonalparkstyret sin forvaltningspraksis er svært restriktiv i forhold til bl.a. opparbeiding eller oppgradering av veiadkomst til hytter på fritidseiendommer innenfor

landskapsvernområdene i Forollhogna, og det har ikke vært gitt tillatelse til nye adkomster eller oppgradering av eksisterende adkomster til fritidseiendommer.

Naturmangfoldloven (NML) har flere bestemmelser om håndheving og sanksjoner ved brudd på bl.a verneforskrifter. Hovedregelen er at overtredelser av naturmangfoldloven om områdevern – verneforskrift og enkeltvedtak skal anmeldes. Anmeldelse stenger ikke for andre reaksjoner som krav om retting/tilbakeføring, direkte gjennomføring og bruk av tvangsmulkt. Det er Miljødirektoratet som her vurderer en eventuell anmeldelse av denne saken. For nasjonalparkstyret er det her relevant å vurdere bruk av § 69 om retting, og § 73 om tvangsmulkt som en eventuell oppfølging av § 69.

Rettslig grunnlag

Naturmangfoldloven § 69 om retting og avbøtende tiltak hjemler adgangen til å gi pålegg om retting og stans av en ulovlig handling eller et ulovlig forhold. Med retting menes som oftest gjenoppretting av en tidligere tilstand, for eksempel riving av ulovlige bygninger eller fjerning av ulovlig tilført masse.

For å kreve retting av et forhold som allerede er utført kreves det at handlingen eller forholdet er i strid med naturmangfoldloven eller forskrifter eller enkeltvedtak i medhold av denne loven. Det er *ikke* et krav om at det har oppstått skade på naturmangfoldet eller at det er fare for slik skade, det er tilstrekkelig at handlingen ikke er tillatt. Tiltak som klart er i strid med loven, en forskrift eller et vedtak, bør kreves rettet.

Naturmangfoldloven § 73 om tvangsmulkt hjemler adgangen til å fatte vedtak om tvangsmulkt. Formålet med tvangsmulkt er å sikre at loven og bestemmelser i medhold av den blir etterlevd. Tvangsmulkt er ikke straff, og det skal alltid være mulig for den ansvarlige å unngå tvangsmulkten.

Vilkåret for at det kan ilegges tvangsmulkt er at det skal foreligge en overtredelse av en plikt. Momenter som kan vektlegges i en vurdering av om tvangsmulkt skal gis, er blant annet allmennpreventive hensyn og manglende tillit til at plikten gjennomføres.

Bruk av tvangsmulkt fritar ikke den ansvarlige fra plikten til å gjennomføre det aktuelle pålegget, f.eks. å foreta retting av et forhold. Tvangsmulkt hindrer heller ikke politianmeldelse dersom saken er alvorlig nok til det.

Beslutning om tvangsmulkt bør som hovedregel tas uavhengig av om forholdet anmeldes og ikke legges på vent i påvente av behandlingen i politiet. Vilkår for å anvende tvangsmulkt er at det foreligger en plikt og at denne er klar og tydelig. Det må også være mulig å overholde plikten. Foreligger det tvil om hvorvidt plikten kan oppfylles for eksempel på grunn av forhold utenfor den ansvarliges kontroll, bør tvangsmulkt ikke brukes.

Myndighet

Nasjonalparkstyret for Forollhogna har delegert forvaltningsmyndighet for verneområdene i Forollhogna deriblant Vangrøftdalen-Kjurrudalen landskapsvernområde. Nasjonalparkstyret har derfor også delegert myndighet etter naturmangfoldlovens § 69 første ledd, § 70 annet ledd, § 71 første ledd og § 73 første ledd.

Som forvaltningsmyndighet tilligger det også i oppdraget å følge opp dersom det skjer brudd verneforskriftene

Saken legges fram for behandling i arbeidsutvalget i tråd med delegeringsreglementet av 15.06.2020.

Vurderinger

Saken som ble avdekket den 23.08.2023 på fritidseiendom gnr. 121 bnr. 16 er noe omfatter, og Miljødirektoratet gav den 12.09.2023 skriftlig pålegg om stans av tiltaket med hjemmel i NML § 69, noe som ble etterfulgt. Eier har i ettertid søkt om riving av det gamle uthuset og oppføring av nytt uthus, og nasjonalparkstyret har i november 2023 gitt tillatelse med vilkår.

I denne omgang handler det om den *oppgraderingen av kjørespor/enkel veiadkomst* til eiendommen som er utført. Tekniske inngrep som påføring av masser på vei, nedlegging/oppgradering av stikkrenne, grøfting og utvidelse av veibredde er søknadspliktig tiltak. Det foreligger ingen søknad om tiltaket, og dermed er oppgraderingen av veiadkomsten brudd på verneforskriften.

Oppgraderingen av adkomsten framstår som et svært skjemmende inngrep for området, og derfor må forvaltningsmyndigheten sikre seg at det blir ryddet opp på en tilfredsstillende måte og at kjøresporet/den enkle veiadkomsten blir tilbakeført til mest mulig opprinnelige tilstand. Det er også laget en midlertidig kjøreadkomst over tunet – fiberduk med grusdekke, fram til tomten til uthuset. Selv om dette kan forstås slik at det vil bli fjernet, vurderer forvalter det naturlig at også denne delen av tiltaket følges opp med krav om retting.

Når det nå settes krav om retting av ulovlig tiltak, er det en vanlig oppfølging at forvaltningsmyndigheten samtidig varsler om vurdering av tvangsmulkt dersom retting ikke gjennomføres innen den gitte fristen for rettingen. Dette gjøres i medhold av NML § 72, andre ledd

Samlet vurdering

Forvaltningsmyndigheten legger vekt på at det alt fra starten har blitt både påbegynt og utført tiltak på eiendommen som ikke er omsøkt etter verneforskrift. Det er nå blitt søkt om tiltak knyttet til uthuset, og nasjonalparkstyret har her gitt tillatelse med vilkår til byggetiltaket.

Oppgraderingen av veiadkomsten omfatter tilførsel av grus, ny stikkrenne, grøfter og fjerning av kantvegetasjon. Dette er forholdvis omfattende tiltak som framstår svært skjemmende for området og har negative virkning på både bygningsmiljøet og verneverdiene i landskapsvernområdet.

For å sikre at den oppgraderte veiadkomsten blir tilbakeført til mest mulig opprinnelige tilstand gis det nå pålegg om retting av ulovlig tiltak. Videre varsles det at dersom pålegget om retting ikke gjennomføres innen den gitte fristen, vil det løpe tvangsmulkt. Nasjonalparkstyret ved arbeidsutvalget viderefører med en forvaltningspraksis for å ivareta verneverdiene i landskapsvernområdet og for å unngå at det utvikler seg en holdning om at det i etterkant av ulovlige tiltak kan tillatelse.

Saksfremlegg

Arkivsaksnr: 2020/5571

Saksbehandler: Hans Bull

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Arbeidsutvalg for nasjonalparkstyret Forollhogna	2/2024	11.01.2024

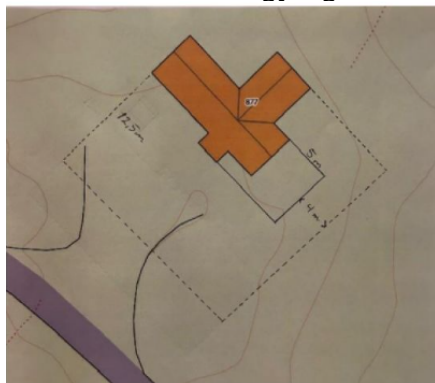
Øyungen landskapsvernområde - søknad om inngjerding av fritidseiendom, fasadeendring og platting på hytte - Øyungen 877, GID 300/1/32 i Holtålen kommune

Innstilling til vedtak:

Nasjonalparkstyret for Forollhogna v/ arbeidsutvalget gir Hilde Eggen og Kristian Eggen dispensasjon fra forskrift om Øyungen landskapsvernområde § 3, punkt 1 for oppføring av platting, mindre fasadeendring, samt inngjerding på fritidseiendom, GID 300/1/32 i Holtålen.

Dispensasjonen gis med følgende vilkår:

1. Platting kan oppføres på inntil 15 m³ BYA og skal legges på bakken med maksimal høyde på inntil 0,5 meter, uten rekkverk. Platting skal gis en dempet/naturlig farge slik at den ikke blir dominerende i forhold til omgivelsene.
2. Det tillates terrassedør som erstatning for vindu i gavelveggen mot sørøst. Dør skal ha brystning på nedre halvdel med tillatt vindu i øvre halvdel. Videre anbefales delt vindu i dør, slik at døra tilpasser seg resten av bygningen. Farge på dør skal tilpasses etter hytta, slik at døra ikke blir fremtredende.
3. Det tillates inngjerding av areal som omsøkt og skissert nedenfor. [Retningslinjer for inngjerding av fritidsbebyggelse i statsallmenningene i Holtålen av 13.09.2023](#) skal tas til følge.
4. Bygningsavfall skal fraktes ut og deponeres på forskriftsmessig måte for å unngå forurensing. Dersom det oppstår skader på natur eller miljø i forbindelse med tiltakene må kostnader for oppretting dekkes av tiltakshaver
5. Vedtaket er gyldig i 3 år fra mottatt vedtaksbrev.

Tillatelse til inngjerdet areal ved GID 300/1/32 vist med stiplet linje.

Hjemmel:

Vedtaket er gitt med hjemmel i naturmangfoldlovens § 48.

Begrunnelse:

Omsøkte tiltak om plutting og fasadeendringer er delvis imøtekommet og begrunnes med presedensvirkninger. Søknad om oppføring av plutting vurderes til å være i størrelsesorden stor i forhold til hytta. Nasjonalparkstyret har tidligere behandlet tilsvarende søknader om plutting, og har lagt seg på en praksis der mindre plutting på inntil 15 m², uten rekkverk på terreng og i direkte tilknytning bygningen kan aksepteres. Ny terrassedør som erstatning for vindu kan tillates, med vilkår om at denne skal tilpasses bygningen. Med bakgrunn i hyttas beliggenhet er det viktig å legge vekt på at landskapsvernområdet fortsatt skal være en seterdal med relativ enkel og nøktern bebyggelse. Søknad om inngjerding som omsøkt vurderes ikke til å begrense utmarksareal i stor grad, og skal være i tråd med det grunneier- og fjellstyrets egne retninglinjer. Samlet tiltak med de vilkår som er satt anses ikke til å ikke påvirke landskapets art eller karakter i vesentlig grad.

Utskifting av vindu med samme lysåpning sørvest, samt skiftning av kledning, likt mot likt, vurderes som vedlikehold og krever ingen særskilt dispensasjon fra forskrift om Øyungen landskapsvernområde.

Saksdokumenter (følger saken)

- 1 Inngående - Fasadeendringmeldeplikt
- 2 Utgående - SV Søknadmeldeplikt
- 3 Søknad om byggetiltak - GID 300 1 32 - Fasadeendring og terrasse.pdf
- 4 230912 Retningslinjer ved søknad om gjerder rundt fritidsbebyggelse i statsallmenningene i Holtålen.
- 5 Tillatelse til inngjerding av fritidsbebyggelse på Øyungsveien 877, feste 5026300132 i Hesjedal statsallmenning i Holtålen kommune

Andre saksdokumenter:

- [Forvaltningsveileder for Øyungen og Ledalen landskapsvernområder](#)
- [Byggeskikksveilder – bygninger i seterlandskap, Forollhogna nasjonalpark med tilliggende landskapsvernområder](#)
- [Retningslinjer for inngjerding av fritidsbebyggelse i statsallmenningene i Holtålen av 13.09.2023](#)

Saksopplysninger

Søker henvendte seg til nasjonalparkforvalter med diverse spørsmål vedrørende tiltak på fritidseiendom - terrasse og inngjerding, samt fasadeendringer. Forvalter veiledet søker, og oppfordret søker til å sende samlet søknad til Holtålen kommune. Det ble opplyst om at sak om inngjerding var sendt til Statskog som grunneier for avklaring.

Den 29.09.23 mottok nasjonalparkstyret for Forollhogna oversendelse av søknad fra Holtålen kommune, men uten opplysninger om inngjerding.

Søknaden

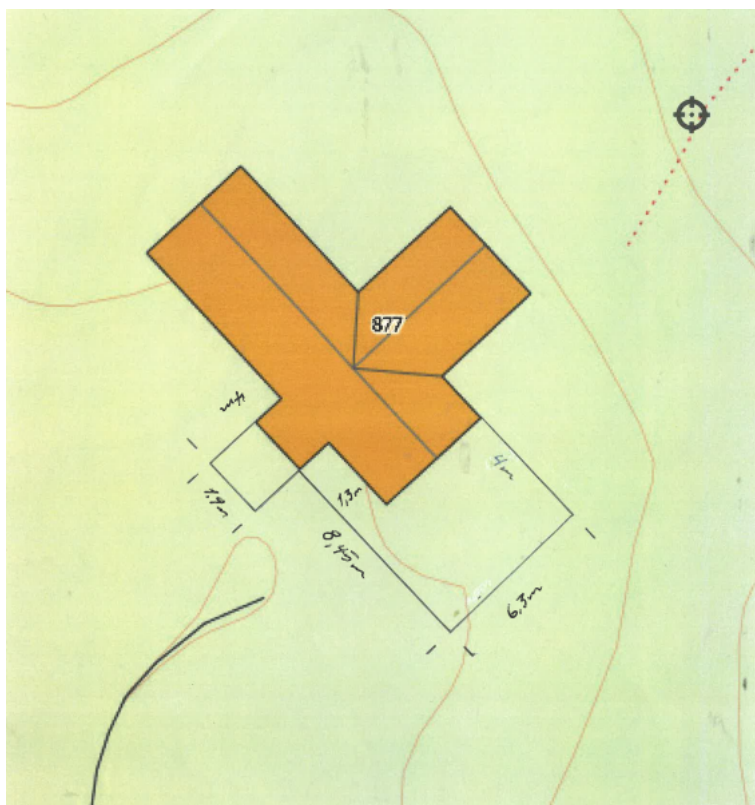
Søknad ang. ønske av endring av Øyungsvegen 877, 300/1/32:

Vi har et ønske om å bygge en platt på sørøst siden av hytta, samt på forsiden. Dette er en frittstående platt, som vil gå i flukt med terrenget. Platten blir uten rekkverk, slik at den ikke blir dominerende i naturbildet da hytta ligger lavt i terrenget. Vi har også et ønske om å gjøre en liten endring på de to veggene som plattingen kommer i flukt med:

- Skifte av kledning (denne blir lik den som er i dag)
- Skifte vindu ut mot veien (ingen endring på lysåpning)
- Sette inn verandadør i stedet for vindu på sørøst siden. Her ønsker vi å få inn ei dør med samme bredde som en dør som har stått der tidligere.

Vedlagt ligger oversiktsbilde av en tenkt platt, kjøkkenvegg mot vei, samt bilde av nåværende røstvegg og tegning av vegg etter endring.

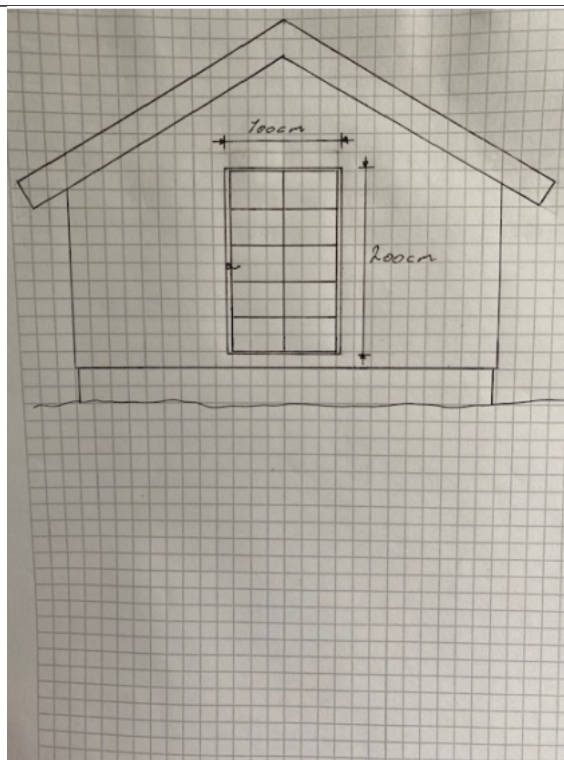
Mvh Hilde Eggen/92286107 Kristian Eggen/92603044

Figur 1. Søknad om platting foran inngangsparti og frittstående mot sørøst.

Figur 2: Fasade sørøst, søknad om erstatning av vindu til terrassedør.

Figur 3: Søknadstegning av terrassedør mot sørøst til platting.

Figur 4: Søknad om bytte vindu med samme lysåpning mot sørvest, samt skifte av kledning.

Andre saksopplysninger

- Søker var i kontakt med tidligere forvalter i 2020 ifbm. med spørsmål om fasadeendringer i forbindelse med utskiftning av 1 vindu på kortvegg til et litt større vindu i høyden, samme bredde som før. Saken ble vurdert for å være i tråd med verneformål i dette tilfellet.
- Søker oversendte vedtaksbrev fra Statskog den 02.01.2024, der søknad om inngjerding av fritidseiendommen inngår.

Figur 5 Søknad om inngjerding av fritidseiendom.

Hjemmelsgrunnlag – verneforskriften og naturmangfoldloven (NML)

Formålet med opprettelsen av Øyungen landskapsvernområde er ifølge verneforskriften, § 2:

«ta vare på et særpreget natur- og kulturlandskap med tilhørende planteliv, der seterlandskapet med seterbebyggelse, setervoller og kulturminner utgjør en vesentlig del av landskapets egenart.»

I vernebestemmelsene § 3 heter det at «området er vernet mot alle tekniske inngrep eller tiltak som vesentlig kan endre eller virke inn på landskapets art eller karakter slik som f.eks. oppføring av bygninger, anlegg og faste innretninger... inngjerding av utmarksarealer... m.v. Fylkesmannen avgjør i tvilstilfeller om et tiltak må ansees å ville endre landskapets art eller karakter vesentlig»

Naturmangfoldloven (nml) §48 1.ledd «Forvaltningsmyndigheten kan gjøre unntak fra et vernevedtak dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig.»

Søknad om dispensasjon etter første ledd skal inneholde nødvendig dokumentasjon om tiltakets virkning på verneverdiene. I dispensasjon etter første ledd skal begrunnelsen for vedtaket vise hvordan forvaltningsmyndigheten har vurdert virkningene som dispensasjonen kan få for verneverdiene, og hvilken vekt det er lagt på dette.

En dispensasjon fra vernebestemmelser krever vurdering etter de miljørettslige prinsippene i nml §§ 8–12, og det skal gjøres en vurdering av eventuelle presedensvirkninger.

Myndighet

Nasjonalparkstyret for Forollhogna er forvaltningsmyndighet etter forskrift om Øyungen landskapsvernområde.

Søknaden behandles av arbeidsutvalget (AU) for nasjonalparkstyret i tråd med delegeringsreglementet av 15.06.2020: kap. 4.4.1 «AU delegeres myndighet til å treffe vedtak etter naturmangfoldloven / verneforskriftene i enkeltsaker som ikke er av stor (negativ) betydning for verneverdiene (kurante saker som ikke kan delegeres til forvalter). Saker som regnes som kurante forutsetter at representantene i AU er enige i vedtakets innhold (tillatelse med vilkår)»,

kap. 4.4.2 «AU kan avslå søknader etter verneforskriftenes bestemmelser når utfallet av søknaden er gitt ut fra verneforskrift, forvaltningsplan og tidligere behandlinger og drøftinger i styret.» Dersom AU ikke avslår søknaden eller vedtaket ikke blir enstemmig, skal saken behandles av nasjonalparkstyret. kap. 4.4.3 «AU-vedtak skal treffes innenfor rammen av prinsipper fastsatt av styret for de ulike saksområdene i tråd med naturmangfoldloven/verneforskriftene»

Vurderinger

Naturmangfoldloven

§ 8 - Kunnskapsgrunnlaget

Eiendommen er registrert som fest grunn, fritidseiendom og har beliggenhet i nær tilknytning Øyungsvegen.

Temaet bygninger er godt utredet gjennom forvaltningsveileder for Øyungen landskapsvernområde med særskilte retningslinjer for byggeskikk i kap. 4.2. Det er også utarbeidet egen byggeskikkveileder for verneområdene i Forollhogna. Eiendommen har beliggenhet innenfor området som er beskrevet som et verdifullt og helhetlig seterområde jfr. rapport av 2007, Holtålen kommune – *oppfølging av særlige viktige kulturlandskap i Sør-Trøndelag*. Området er først og fremst karakterisert som et seterområde med utpregede setermiljø, men det finnes likevel en god del enkelthytter. Modernisering av eksisterende bebyggelse gjennom standardheving, særskilt seterbebyggelse, er pekt på å kunne forringe helheten i området som et setermiljø og kulturlandskap. Hytter som tema er ikke nærmere beskrevet i forvaltningsplan, men forståes slik at fritidsbebyggelse i hovedsak skal underrette seg seterbebyggelsen. Ifølge Nibios beitelagskart er det Ålen beitelag – vest som har organisert beiterett i området, primært sau.

§ 9 - Føre-var-prinsippet

Kunnskapsgrunnlaget vurderes tilstrekkelig til å kunne vurdere søknaden. Føre-var-prinsippet kommer derfor ikke til anvendelse.

§10 - Økosystemtilnærming og samlet belastning

Søknad om platting

Betegnelsen platting benyttes om terrasser som ikke på noen punkt er høyere enn 0,5 over planert terreng. Platting er et forholdvis ukjent element i seterdalene og setermiljøet i Forollhogna-området og tradisjonelt sett aldri vært benyttet. Gjennom byggeskikkveilederen er det anbefalt å bruke steinheller direkte på bakken. Det har allikevel vært tillat med oppføring av mindre platting på vilkår om at disse skal legges direkte på bakken, uten rekkverk, med en dempet naturlig farge.

Det vurderes at omsøkt platting, beregnet til 38,5 m², er et relativt stort bebygd areal og element som kan påvirke landskapsbilde og bebyggelsen. Likeså er det vektlagt i

vurderingen at å tillate omsøkt plattning av den størrelsesorden vil føre til presedensvirkninger i tilsvarende saker innenfor verneområdene rundt Forollhogna. Nasjonalparkstyret har ved tidligere behandlinger godkjent mindre plattninger, og forvalter er derfor innstilt på å kunne gi tillatelse til plattning på inntil 15 m². Denne størrelsesbestemmelsen har nasjonalparkstyret vurdert til å ikke skille seg sterkt fra, eller bli et dominerende element som vil virke skjemmende på landskapsbilde eller utgjøre vesentlig inngrep mot verneverdiene.

Søknad om erstatning/omgjøring til verandadør og vindu

Hvilke bygningsmessige tiltak som vurderes til å kunne virke skjemmende på landskapsbilde, eller utgjøre en noen trussel mot kulturlandskapet som verneverdi er generelt utfordrende å vurdere.

Tilsvarende gjelder omsøkte fasadeendringer gjennom erstatning av vindu til utgangsdør/verandadør. Slik søknadstegninger fremstår vil terrassedør ha maksimal lysåpning. Hytter som bygninger vurderes som noe mer fristilt av hva som angår utforming og uttrykk sammenliknet med den opprinnelige seterbebyggelsen. Forvalter er innstilt på å imøtekomme søknad om dør, men er skeptisk til hvilket uttrykk maksimal lysåpning vil gi bygningsmassen. Det er viktig å legge vekt på at landskapsvernområdet fortsatt skal være en seterdal med relativ enkel og nøktern bebyggelse, også fritidsbebyggelse. Dette begrunnes også i presedensvirkninger ved å åpne for moderniseringer, ved å tilnærme seg lokal byggeskikk i størst mulig grad. Det settes derfor vilkår om at terrassedør skal ha brystning med tillatt lysåpning i overkant, og at det videre anbefales delt vindu i dør, slik at døra tilpasser seg resten av bygningen.

Erstatning av vindu, samt skifte av kledning, likt mot likt, med samme lysåpning vurderes som vedlikehold, og unntatt søknad dersom man beholder samme uttrykk.

Inngjerding av fritidseiendom

All inngjerding som ikke er direkte knyttet til setervoller og nødvendig i landbruksdrift er i utgangspunktet forbudt jfr. verneforskrift. Inngjerding av arealer har vært benyttet i seterdalene av praktiske årsaker i forbindelse med utmarksutnyttelse og lanbruksdrift og kan sies å utgjøre element i kulturlandskapet.

Statskog/Fjellstyret har nylig vedtatt retningslinjer vedrørende søknad om gjerder rundt fritidsbebyggelse i statsallmenningene i Holtålen. I søknaden er inngjerdet og bebygd areal på eiendommen beregnet til å utgjøre ca. 380 m³, og dermed innenfor fjelletstyrets retningslinjer på maksimalt 400 m². I enkelte tilfeller kan inngjerding være formålstjenlig, både for hytteiere og for beitebrukere. I forbindelse med utarbeidelse av retningslinjene, har både lokalt beitelag og nasjonalparkstyret vært involvert. Søknad om inngjerding som omsøkt vurderes ikke til å begrense utmarksareal i stor grad og vil ikke kunne påvirke verneverdiene negativt. Det vurderes derfor at omsøkt gjerding kan aksepteres.

§ 11 - Kostnadene ved miljøforringelse skal bæres av tiltakshaver

Dersom det oppstår skader på natur eller miljø i forbindelse med tiltakene må kostnader for oppretting dekkes av tiltakshaver. Bygningsavfall skal fraktes ut og deponeres på forskriftsmessig vis for å unngå forurensing.

§ 12 - Miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder

Materialvalg og fargevalg plattning og dør skal tilpasses hytta slik at det blir en naturlig del av bygget. Inngjerding av fritidseiendom skal følge fjellstyrets egne retningslinjer.

Samlet vurdering

Omsøkte tiltak om plattning og fasadeendringer er delvis imøtekommet. Søknad om oppføring av plattning vurderes til å være i størrelsesorden stor i forhold til hytta. Nasjonalparkstyret har tidligere behandlet tilsvarende søknader om plattning, og har lagt seg på en praksis der mindre plattning på inntil 15 m², uten rekkverk på terreng og i direkte tilknytning bygningen kan aksepteres. Ny terassedør som erstatning for vindu kan aksepteres, med vilkår om at denne skal tilpasses bygningen. Det er viktig å legge vekt på at landskapsvernområdet fortsatt skal

være en seterdal med relativ enkel og nøktern bebyggelse. Delvis innvilget søknad begrunnes i presedensvirkninger. Søknad om inngjerding som omsøkt vurderes ikke til å begrense utmarksareal i stor grad, og skal være i tråd med det lokale fjellstyrets egne retninglinjer. Samlet tiltak med de vilkår som er satt anses ikke til å ikke påvirke landskapets art eller karakter i vesentlig grad.

From: "Hilde Eggen" <hilde.bakken.eggen@gmail.com>
Sent: Fri, 18 Aug 2023 11:54:01 +0200
To: "Bull, Hans" <hans.bull@statsforvalteren.no>
Subject: Fasadeendring/meldeplikt
Categories: Rød kategori

Hei.

Jeg vet ikke om du er riktig mottaker, men håper du da evt. kan gi meg beskjed om hvem jeg bør kontakte for å få svar på denne henvendelsen.

Vi har tidligere vært i kontakt med Astrid Alice Haug, og sendt en søknad om inngjerding rundt hytta ved Øyungen (Øyungsvegen 877, 300/1/32). Etter kontakt med fjellstyret i Holtålen, forstår jeg det slik at dette vil bli avgjort ila høsten.

I tillegg til inngjerding har vi et ønske om å bygge en platt på sørøst siden av hytta, samt på forsiden. Dette er en platt som vil gå i flukt med terrenget og uten rekkverk, slik at den ikke blir dominerende i naturbildet da hytta ligger lavt i terrenget. Vi har også et ønske om å gjøre en liten endring på de to veggene som plattingen kommer i flukt med:

- Skifte av kledning (denne blir lik den som er i dag)
- Skifte vindu ut mot veien (ingen endring på lysåpning)
- Sette inn verandadør i stedet for vindu på sørøst siden. Her ønsker vi å få inn ei dør med samme bredde som en dør som har stått der før.

Ifølge kommunenes regler, er det ikke søknadspliktig å bygge platting så lenge man følger forskriften om høyde fra bakken. Er det da slik at det holder å sende dere et oversiktsbilde over en tenkt platting, samt bilde av nåværende vegger med skisse over hvordan vi tenker det, jf tidligere prosess da vi satte inn et nytt og større vindu? - altså meldepliktig etter verneforskriften?

Mvh Hilde Bakken Eggen/92286107

From: "Bull, Hans"
Sent: Fri, 1 Sep 2023 07:36:52 +0000
To: "hilde.bakken.eggen@gmail.com" <hilde.bakken.eggen@gmail.com>
Cc: "Duvier, Roy" <Roy.Duvier@statsforvalteren.no>; "Nisja, Eli Grete" <eli.nisja@statsforvalteren.no>; "jens.erik.troen@holtalen.kommune.no" <jens.erik.troen@holtalen.kommune.no>
Subject: SV: Søknad/meldeplikt?

Hei Hilde!

Svarer opp epost om forespørsel om søknadsplikt/meldeplikt om tiltak på hytte i Øyungen landskapsvernområde.

[Nasjonalparkstyret for Forollhogna](#) er forvaltningsmyndighet etter verneforskrift for landskapsvernområde.

Ja, disse tiltakene som er listet opp nedenunder er søknadspliktig etter verneforskrift, og det må sendes skriftlig søknad om dette.

Meldeplikt vedr. tidligere prosess om innsetting av større vindu er ukjent for oss. Søknad om inngjerding av område av hytta er ukjent for oss, mulig det er søknad til fjellstyret du henviser til?

Vi anbefaler i første omgang å kontakte Holtålen kommune for veiledning, og at søknad stiles hit. Dersom Statskog/fjellstyre har vurdert tidligere søknader, legg ved eventuelle vedtak/avklaringer.

Det kan virke komplisert, men vi håper vi kan få en best mulig saksflyt da det kan bli mange aktører å forholde seg til.

Videre anbefaler vi å ta en kikk i byggeskikkveileder – [Bygninger i seterlandskap, Forollhogna nasjonalpark med tilliggende landskapsvernområder](#)

Med vennlig hilsen
Hans Bull
Nasjonalparkforvalter

**Nasjonalparkstyret
for Forollhogna**

Telefon
: 73 19 93 96/ 457 26 636 E-post:
hans.bull@statsforvalteren.no Web:
www.statsforvalteren.no/tl

Fra: Hilde Eggen <hilde.bakken.eggen@gmail.com>

Sendt: tirsdag 29. august 2023 20:36

Til: Duvier, Roy <Roy.Duvier@statsforvalteren.no>

Kopi: Kristian <kristianeggen77@gmail.com> **Emne:**
Søknad/meldeplikt?

Hei.

Viser til tidligere telefonsamtale, og sender herved mail ang. Øyungsvegen 877, 300/1/32.

I februar sendte vi en søknad om inngjerding av område rundt hytta. I tillegg til inngjerding har vi et ønske om å bygge en platt på sørøst siden av hytta, samt på forsiden. Dette er en frittstående platt, som vil gå i flukt med terrenget. Platten blir uten rekkverk, slik at den ikke blir dominerende i naturbildet da hytta ligger lavt i terrenget. Vi har også et ønske om å gjøre en liten endring på de to veggene som plattingen kommer i flukt med:

- Skifte av kledning (denne blir lik den som er i dag)
- Skifte vindu ut mot veien (ingen endring på lysåpning)
- Sette inn verandadør i stedet for vindu på sørøst siden. Her ønsker vi å få inn ei dør med samme bredde som en dør som har stått der tidligere.

Ifølge kommunenes regler, er det ikke søknadspliktig å bygge platting så lenge man følger forskriften om høyde fra bakken: [Har du planar om å bygge terrasse eller tilbygg etter 1. mai? - Direktoratet for byggkvalitet \(dibk.no\)](https://www.dibk.no/planar-om-a-byggje-terrasse-eller-tilbygg-etter-1-mai/).

Er dette vi ønsker søknadspliktig, eller går det inn under meldeplikt etter verneforskriften, jf. tidligere prosess da vi satte inn et større vindu?

Vedlagt ligger oversiktsbilde av en tenkt platt, samt bilde av nåværende røst-vegg og tegning av vegg etter endring.

Mvh Hilde Eggen/92286107

Fra: Hilde Eggen[hilde.bakken.eggen@gmail.com]
Sendt: 04.09.2023 20:08:48
Til: Jens Erik Trøen[jens.erik.troen@holtalen.kommune.no]
Kopi: Kristian[kristianeggen77@gmail.com];
Tittel: Fwd: Søknad/meldeplikt?

Denne eposten er sendt fra en person utenfor organisasjonen. Ikke klikk på lenker eller åpne vedlegg før du er sikker på hvem avsender er, og at innholdet er trygt.

----- Forwarded message -----

Fra: **Hilde Eggen** <hilde.bakken.eggen@gmail.com>
Date: tir. 29. aug. 2023 kl. 20:36
Subject: Søknad/meldeplikt?
To: <roy.duvier@statsforvalteren.no>
Cc: Kristian <kristianeggen77@gmail.com>

Hei.

Denne mailen går som en søknad til Holtålen kommune, selv om vi ser at du har blitt satt på kopi av Hans Bull. Vi kontaktet først nasjonalparkstyret og de ønsket tegninger og søknad før vi henvendte oss til kommunen.

(Ang. søknad av inngjerding rundt hytta, har jeg snakket med fjellstyret, og det avventes nå en uttalelse fra statsskog, slik jeg har skjønt det?)

Søknad ang. ønske av endring av Øyungsvegen 877, 300/1/32:

Vi har et ønske om å bygge en platt på sørøst siden av hytta, samt på forsiden. Dette er en frittstående platt, som vil gå i flukt med terrenget. Platten blir uten rekkverk, slik at den ikke blir dominerende i naturbildet da hytta ligger lavt i terrenget. Vi har også et ønske om å gjøre en liten endring på de to veggene som plattingen kommer i flukt med:

- Skifte av kledning (denne blir lik den som er i dag)
- Skifte vindu ut mot veien (ingen endring på lysåpning)
- Sette inn verandadør i stedet for vindu på sørøst siden. Her ønsker vi å få inn ei dør med samme bredde som en dør som har stått der tidligere.

Vedlagt ligger oversiktsbilde av en tenkt platt, kjøkkenvegg mot vei, samt bilde av nåværende røst-vegg og tegning av vegg etter endring.

Mvh Hilde Eggen/92286107
Kristian Eggen/92603044

Retningslinjer ved søknad om gjerder rundt fritidsbebyggelse i statsallmenningene i Holtålen.

Fastsatt med hjemmel i fjelloven §12

I statsallmenning er det ikke tillatt å sette opp gjerder uten grunneiers tillatelse. I områder med beitedyr kan det være formålstjenlig, både for hytteeiere og for beitebrukere, at det kan gis tillatelse til begrenset inngjerding ved fritidsbebyggelse. Søknad om slik tillatelse vil behandles etter følgende retningslinjer:

1. Retningslinjene gjelder i Holden, Hesjedal, Gauldal, Haltdal søndre, Haltdal nordre og Østerå statsallmenninger.
2. All inngjerding er søknadspliktig. Det kan søkes om oppføring av gjerde der dette er nødvendig for å holde beitedyr unna fortrinnsvis inngangsdør/trammer og uteplass, eventuelt passasje mellom hytte og uthus/anneks. Søknaden skal inneholde navn på fester, festenummer, målsatt skisse som viser bebyggelsen og hvor gjerdet er tenkt satt, videre en begrunnelse for hvorfor areal ønskes inngjerdet.
3. Sum av bebygd og inngjerdet areal skal begrenses så mye som mulig og maksimalt utgjøre 400 m².
4. Søker er ansvarlig for at utforming og vedlikehold av gjerdet ikke utgjør en felle eller fare for beitedyr eller vilt.
5. Det er tillatt å bruke gjerde av treverk med liggende bord eller tradisjonell saueneetting. Oppføring av trådgjerder/strømgjerder tillates ikke. Gjerdet skal være stramt oppsatt og trådgjerde må settes opp med de minste rutene nederst. Grunder og le skal slå utover og stå åpne i vinterhalvåret.
6. Maksimal lysåpning mellom bord på tregjerde er 7 cm. Gjerde skal være mellom 90 og 110 cm. høyt.
7. Det skal sikres fri ferdsel for dyr og folk etter faste stier.
8. Det gjøres oppmerksom på at beiteretten fortsatt gjelder, selv om et område er inngjerdet.
9. Gjerder som ikke blir vedlikeholdt og som kan være farlig for folk og dyr skal fjernes. Statskog kan fjerne slike gjerder for festers bekostning. Dette gjelder også allerede oppsatte gjerder som ikke er godkjent av Statskog.
10. Oppsetting av gjerder rundt fritidsbebyggelse i verneområder krever i tillegg godkjenning fra vernemyndigheten.
11. Søker må selv undersøke om kommunen har egne bestemmelser for inngjerding i det aktuelle området (reguleringsplan). Dersom det er forskjell mellom Statskog og kommunens regler/forskrifter vil det være de strengeste som gjelder.
12. Statskog kan kreve godkjent oppsatt gjerde fjernet dersom det ikke lengre er behov eller andre forhold gjør dette nødvendig for grunneier eller andre interesser.

Søknad om grunneiers tillatelse sendes på e-post til post@statskog.no og merkes med «Søknad om gjerde på statsallmenningene i Holtålen».

Retningslinjene er godkjent av Fjellstyrene i Holtålen sak 24/23

Stadfestet av Statskog SF, 13.9.2023.

Carl Libach

Hilde Eggen

Vår ref.
22/6665- 7

Deres ref.

Vår dato
05.12.2023

Vår saksbehandler
Carl Libach
480 34 989, cal@statskog.no

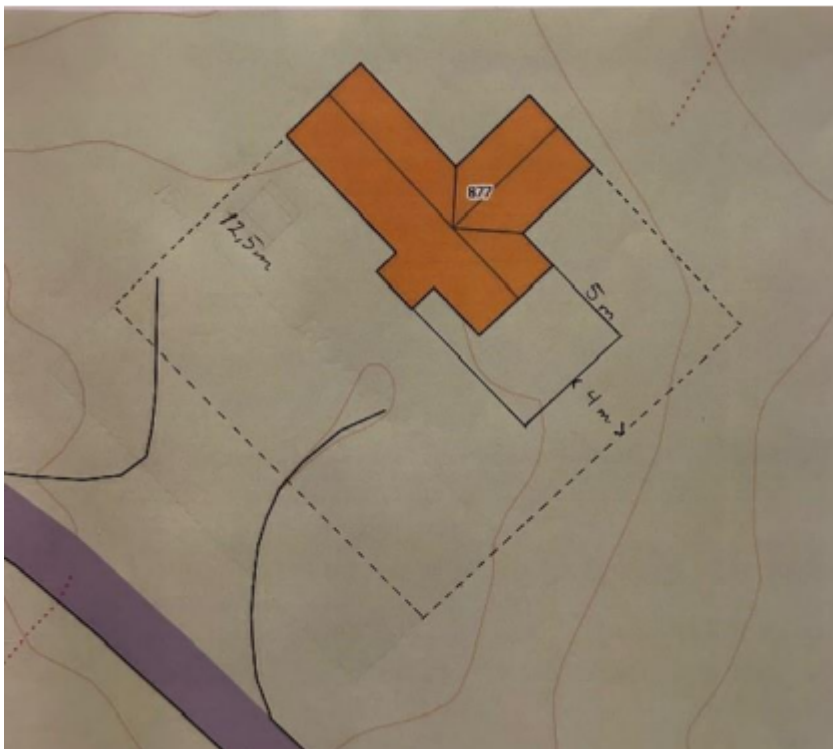
Tillatelse til inngjerding av fritidsbebyggelse på Øyungsveien 877, feste 5026/300/1/32 i Hesjedal statsallmenning i Holtålen kommune

Statskogs tillatelse til inngjerding av 4.11.2023 oppheves.

Viser til korrigert søknad om inngjerding av fritidsbebyggelse av 16.11. 2022 og Retningslinjer for inngjerding av fritidsbebyggelse i statsallmenningene i Holtålen fastsatt 13.9.2023.

Det gis med dette tillatelse til å gjerde inn fritidsbebyggelsen på feste 5026/300/1/32 i Hesjedal statsallmenning i Holtålen kommune på følgende vilkår:

1. Gjerdet skal settes opp i henhold til stiplede linje på nedenstående skisse:

2. Sum av bebygd og inngjerdet areal skal begrenses så mye som mulig og maksimalt utgjøre 400 m².
3. Det skal benyttes sauenetting som settes med de minste rutene ned. Gjerdet skal være mellom 90 og 110 cm høyt.

4. Søker må selv undersøke om kommunen har egne bestemmelser for inngjerding i det aktuelle området (reguleringsplan) og eventuelt søke kommunen om tillatelse til inngjerding.
5. I tillegg gjelder vilkår og bestemmelser som framgår av Retningslinjer for inngjerding av fritidsbebyggelse i statsallmenningene i Holtålen fastsatt 13.9.2023. (Vedlagt).

Inngjerdingen kan først skje når søker har bekreftet at vilkårene er godtatt. Bekreftelse gis ved en tilbakemelding til Statskog.

Med hilsen

Carl Libach
seniorkonsulent

Dette dokumentet er elektronisk signert

Vedlegg: 1

Kopi til:
Fjellstyrene i Holtålen
Holtålen kommune

Saksfremlegg

Arkivsaksnr: 2023/13557

Saksbehandler: Sara Kristiane Kjærgård
Eide

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Arbeidsutvalg for nasjonalparkstyret Forollhogna	3/2024	11.01.2024

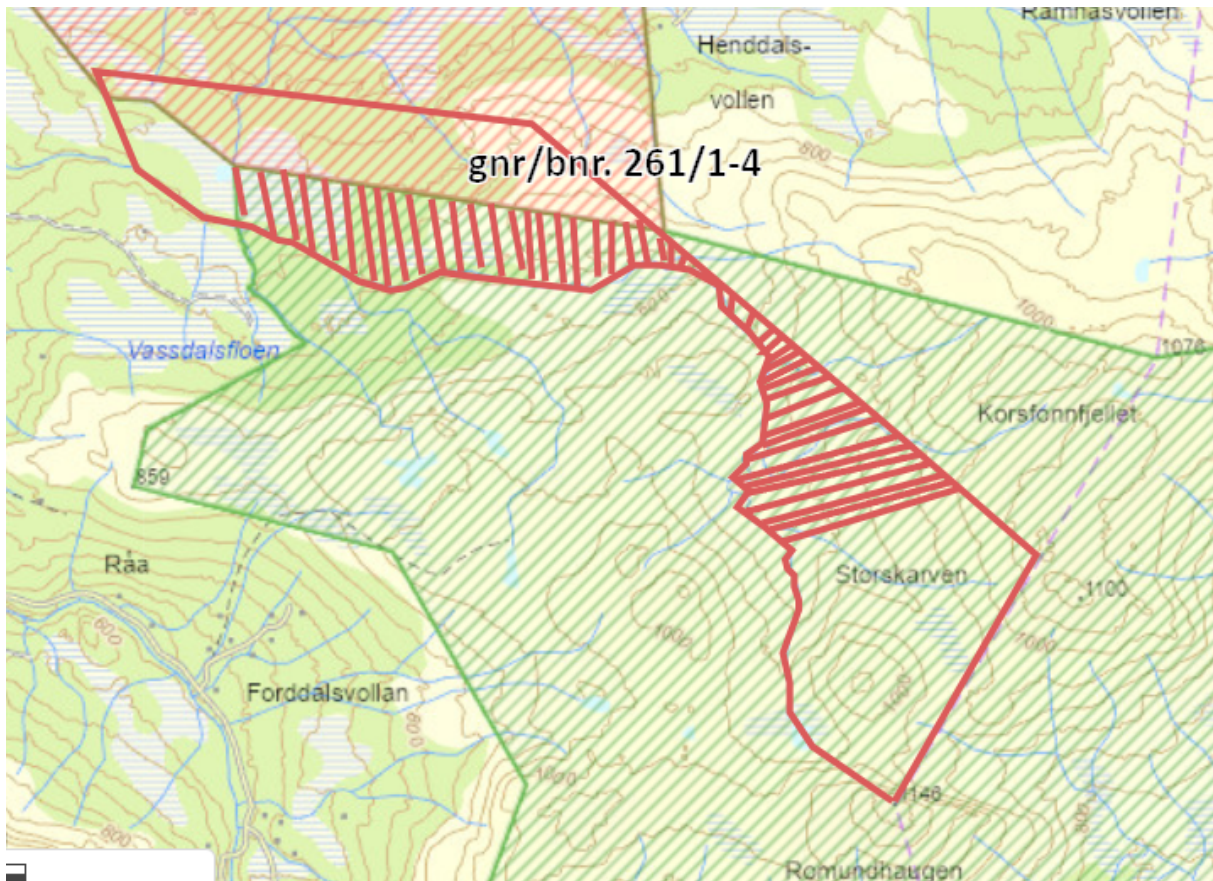
Forollhogna nasjonalpark - søknad om bruk av snøscooter for tilsyn på eiendom og utkjøring av saltstein - Ravnås sameie v/ Svein Fløttum

Innstilling til vedtak:

Nasjonalparkstyret for Forollhogna ved arbeidsutvalget gir Ravnås sameie v/ Svein Fløttum dispensasjon fra Forskrift om vern av Forollhogna nasjonalpark §3 punkt 1, for bruk av snøscooter for utkjøring av saltstein på gnr/bnr. 261/1-4. Det gis avslag på søknad om bruk av snøscooter for tilsyn på egen eiendom og grensemerking til jakt.

Vilkår:

1. Tillatelsen gjelder for inntil 2 turer per år, i perioden 2024-2027. Dispensasjon gjelder frem til 15. april hvert år.
2. Tillatelsen er knyttet til frakt av saltstein på egen eiendom innenfor Forollhogna nasjonalpark. Tillatelsen gjelder innenfor det røde, skraverte feltet merket i kart 1.
3. Transport skal begrenses til det nødvendige, og skal foregå aktsomt og hensynsfullt for å unngå skade og ulempe for naturmiljø og mennesker. Det skal utvises særlig hensyn til villrein.
4. Det skal føres kjørebok. Kopi av kjørebok skal på forespørsel sendes inn til nasjonalparkstyret.
5. Kjørebok, sammen med denne tillatelsen, skal medbringes under transport og framvises ved eventuell kontroll.

Kart 1: Viser oversikt over eiendommen gnr/bnr. 261/1-4 innenfor Forollhogna nasjonalpark. Det skraverte området markerer hvor det er tillatt med motorferdsel i forbindelse med utkjøring av saltstein.

Hjemmel

Tillatelse for utkjøring av saltstein er hjemlet i Forskrift om vern av Forollhogna nasjonalpark §3 punkt 5.3 c), som sier at: «Forvaltningsmyndigheten kan gi tillatelse til utkjøring av saltsteiner på snødekt mark».

Avslaget om bruk av snøscooter for tilsyn på egen eiendom og grensemerker er hjemlet i Forskrift om vern av Forollhogna nasjonalpark §4, naturmangfoldlovens § 48 – første ledd, som sier at: «Forvaltningsmyndigheten kan gjøre unntak fra et vernevedtak dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig».

Begrunnelse

Det gis tillatelse for inntil 2 turer med snøscooter for utkjøring av saltstein på eiendommen. Arbeidsutvalget legger vekt på at utkjøring av saltstein er knyttet til næringsutøvelse og er begrenset i tid og omfang. Det er i dette tilfellet også naturlig at transporten av saltstein skjer med utgangspunkt i søkers gård. Det anses at 2 turer er tilstrekkelig for å utføre det aktuelle arbeidet som tidligere år.

Det gis avslag på søknad om bruk av snøscooter for tilsyn på egen eiendom og grensemerking i forbindelse med utleie av jaktterreng. Da eiendomsgrenser og jaktfelt nå finnes i digitale kartløsninger, anses ikke behovet så stort at det er nødvendig med årlige scooterturer for å sjekke fysiske grensemerker. Arbeidsutvalget legger vekt på at

det allerede er lite forstyrrelser knyttet til motorferdsel i området, og at det ikke er ønskelig med en etablert praksis med fri kjøring innenfor nasjonalparken. Presedensvirkning av en slik praksis vil kunne påvirke verneverdiene nevneverdig og vil stride mot verneformålet.

Annet lovverk

For omsøkte motorferdsel vil det i de fleste tilfeller være nødvendig med egen dispensasjon etter Lov om motorferdsel i utmark. Søknad om dette må sendes kommunen.

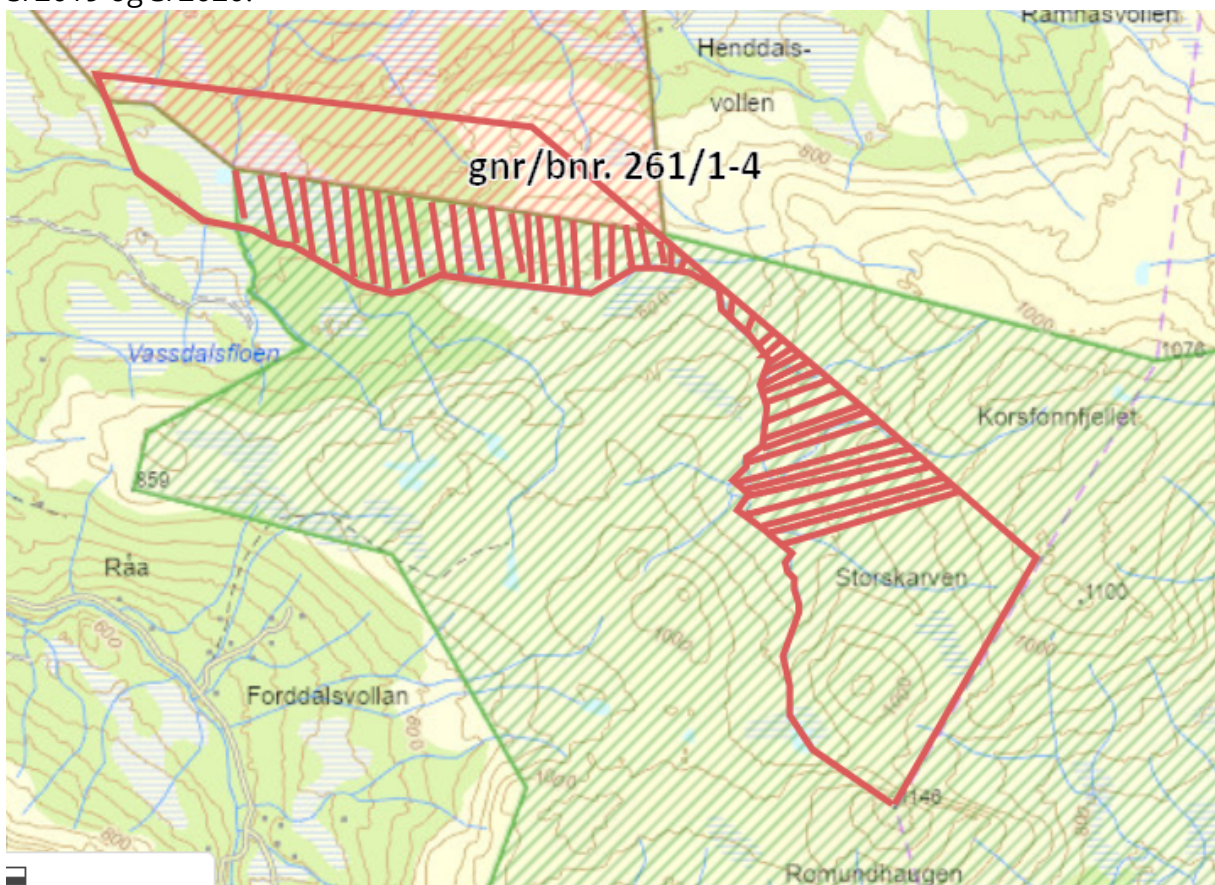
Etter § 10 i Lov om motorferdsel i utmark kan grunneier nekte motorferdsel på sin eiendom. Grunneiers tillatelse skal også hentes inn der dette er nødvendig.

Saksopplysninger

Sakens bakgrunn

Viser til søknad av 04.12.23, samt telefonsamtale den 04.01.24, hvor Svein Fløttum søker om bruk av snøscooter for ettersyn av grensemerker og selve eiendommen, samt for utkjøring av saltstein. Det søkes om 2 turer for ettersyn av eiendom og grensemerker, og 2-3 turer med utkjøring av saltstein. Transporten skal skje på gnr/bnr. 261/1-5 i Midtre Gauldal kommune, jfr. kart 1. Søker er selv grunneier på eiendommen der de driver med husdyrproduksjon, skogbruk og jakt.

Søker er en del av Singsås Vestre beitelag, men øvrig transport i beitelaget skjer med utgangspunkt i andre startpunkt. I dette tilfellet er det naturlig at transporten skjer med utgangspunkt i søkers gård til de aktuelle saltsteinsplassene på egen eiendom. Søker har tidligere år hatt løyve for utkjøring av saltstein på egen eiendom, ref. delegert sak 5/2019 og 3/2020.

Kart 1: Viser oversikt over eiendommen gnr/bnr. 261/1-4 innenfor Forollhogna nasjonalpark. Det skraverte området markerer hvor det er tillatt med motorferdsel i forbindelse med utkjøring av saltstein.

Formell bakgrunn for vurdering og vedtak

- Forvaltningsplan for Forollhogna, godkjent 2004.
- Naturmangfoldloven.
- Vedtak om delegering av 15.06.2020, styresak 17/2020.

Hjemmelsgrunnlag

Verneformål

Formålet med opprettelsen av Forollhogna nasjonalpark er:

- å bevare et stort, sammenhengende og i det vesentlige urørt fjellområde,
- å bevare i naturlig tilstand landskapsformer og det biologiske mangfoldet med en

varierte vegetasjon med stort innslag av kravfulle plantearter og et rikt dyreliv med en høyproduktiv villreinstamme,
- å verne om kulturminner og kulturlandskapsinnslag.

Verneforskrift og forvaltningsplan

Det er et overordnet forbud mot motorisert ferdsel innenfor nasjonalparken, jfr. verneforskriftens §3, punkt 5.1. I verneforskriftens §3, punkt 5.3, står det listet tiltak forvaltningsmyndigheten kan gi tillatelse til. Her inngår blant annet utkjøring av saltstein på snødekt mark, jfr. punkt 5.3 c).

Det er ikke hjemmel i verneforskriften om bruk av snøscooter for tilsyn av grensemerker i forbindelse med utleie av jaktterreng. Tiltaket må derfor behandles etter naturmangfoldlovens § 48 – første ledd, første alternativ. Forvaltningsmyndigheten kan gjøre unntak fra et vernevedtak dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål, samt ikke påvirker verneverdiene nevneverdig, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig.

I praksis er det normalt kun gitt flerårige tillatelser til bruk av snøscooter for godt organiserte opplegg i regi av beitelag for utkjøring av saltsteiner, jfr. forvaltningsplan s. 22. Dette må derimot veies opp mot et overordnet mål om å holde motorferdselen til et minimum, samt at det skal være praktisk gjennomførbart.

Av hensyn til villrein og viltet generelt er det etablert praksis at all transport i nasjonalparken, så langt det er mulig, skal skje innen 15.april.

Vurderinger

Vurdering etter naturmangfoldloven

Etter § 7 i Naturmangfoldloven skal de miljørettslige prinsippene i NML §§ 8 til 12 legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet.

Forvaltningsmyndigheten må ved alle tiltak som omfatter naturmangfoldet, vurdere søknadene etter disse paragrafene.

§ 8 - Kunnskapsgrunnlaget

Kunnskapsgrunnlaget er hentet fra søknad og dialog med søker, kartløsninger med innsyn i sensitive artsdata, Naturbase, lokalt SNO, forvaltningsplan og etablert forvaltningspraksis. Det er registrert ynglingsplass for en rødlistet art innenfor omsøkte område som kan ta skade av omsøkte motorferdsel. Det er derfor satt vilkår som begrenser omfanget av motorferdselen. Det er ikke registrert andre arter, økosystemer eller naturtyper som kan ta skade av omsøkte tiltak isolert sett.

Omsøkte tiltak skjer innenfor leveområde for villrein. Før var området brukt av små bukkeflokker for vinterbeite, da siste observasjoner ble gjort i 2010. Området har vært lite brukt av villreinen de siste årene. Det er et ønske at villreinen tar i bruk større deler av leveområdet sitt, og det er derfor likevel viktig å ha med vilkår som begrenser ulempen med motorferdselen.

Kunnskapsgrunnlaget vurderes å være tilstrekkelig til å behandle saken, og «føre var prinsippet» trengs derfor ikke tas i bruk, jf. NML § 9.

§10 - Økosystemtilnærming og samlet belastning

Området er stort sett brukt til beite og jakt, og det er begrenset bebyggelse innenfor denne delen av nasjonalparken. Omfanget av motorferdsel er derfor moderat, og i første omgang knyttet til utkjøring av saltstein. Det er derfor viktig at en ikke bare ser på den aktuelle transporten isolert sett, men har et langsiktig og helhetlig perspektiv på motorferdselen i området.

Transport med snøscooter vil i svært liten grad etterlate seg kjørespor og vil normalt ikke medføre vesentlig skade på naturmiljøet. Ulempen med transportene er i første rekke knyttet til støy av forbigående karakter, og vil kunne virke forstyrrende på viltet i nærheten. Det er derfor viktig å begrense denne forstyrrelsen. Fri kjøring innenfor egen eiendom vurderes å være mer forstyrrende for viltet, enn ved utkjøring av saltstein etter bestemte traséer. Fri kjøring vurderes derfor til å kunne komme i konflikt med verneformål og verneverdier.

Utkjøring av saltstein anses som nødvendig for å kunne drive beite på eiendommen. Med gitte vilkår, vurderes dette tiltaket ikke å gjøre nevneverdig skade på naturmiljøet.

§ 11 - Kostnadene ved miljøforringelse skal bæres av tiltakshaver

Faren for forverring av naturmiljøet blir vurdert som liten. Skulle omsøkte tiltak medføre skade på naturmiljøet, skal kostnader ved retting dekkes av tiltakshaver.

§ 12 - Miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder

Transport med snøscooter vil skje i en tid på året som er sårbar for viltet. Ved å sette vilkår som begrenser omfanget av forstyrrelser, anses snøscooter å være de mest miljøforsvarlige metodene.

Samlet vurdering

Det vurderes å gi tillatelse for inntil 2 turer med snøscooter for utkjøring av saltstein på eiendommen. Arbeidsutvalget legger vekt på at utkjøring av saltstein er knyttet til næringsutøvelse og er begrenset i tid og omfang. Det er i dette tilfellet også naturlig at transporten av saltstein skjer med utgangspunkt i søkers gård. Det anses at 2 turer er tilstrekkelig for å utføre det aktuelle arbeidet som tidligere år.

Det vurderes å gi avslag på søknad om bruk av snøscooter for tilsyn på egen eiendom og grensemerking i forbindelse med utleie av jaktterreng. Da eiendomsgrenser og jaktfelt nå finnes i digitale kartløsninger, anses ikke behovet så stort at det er nødvendig med årlige scooterturer for å sjekke fysiske grensemerker. Arbeidsutvalget legger vekt på at det allerede er lite forstyrrelser knyttet til motorferdsel i området, og at det ikke er ønskelig med en etablert praksis med fri kjøring innenfor nasjonalparken. Presedensvirkning av en slik praksis vil kunne påvirke verneverdiene nevneverdig og vil stride mot verneformålet.